

PIRET RAUD

Piret Raud (1971) on eesti kunstnik ja kirjanik, lastekirjanike Eno Raua ja Aino Perviku tütar. Lõpetanud Tallinna 7. Keskkooli ja Eesti Kunstiakadeemia. Töötanud peamiselt vabakutselise kunstniku ja kirjanikuna, mõnda aega ka lasteajakirja Täheke peatoimetajana. Eesti Kunstnike Liidu ja Eesti Vabagraafikute Ühenduse liige, Eesti Kirjanike Liidu liige.

Tema raamatuillustratsioonid ja graafika on alates 1992. a olnud näitustel Eestis, Lätis, Leedus, Soomes, Rootsis, Taanis, Saksamaal, Inglismaal, Itaalias, Hispaanias, Slovakkias, Venemaal, Iraanis, Jaapanis, Argentiinas ja Ameerika Ühendriikides. Piret Raua tööd on esindatud Eesti Kunstimuseumi ja Eesti Rahvusraamatukogu kogudes.

Piret Raud on üks tänapäeva Eesti edukamaid lasteraamatuautoreid ja -kunstnikke. Ta on illustreerinud üle neljakümne raamatu ning avaldanud kaksteist lasteraamatut. Tema lasteluuletusi ja lühijutte on ilmunud kogumikes ja ajakirjas Täheke. Piret Raua illustreeritud raamatud on võitnud raamatukonkurssidel arvukalt auhindu kodu- ja välismaal. Lastekirjanikuna on ta saanud Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastapreemia kahel korral (2005 ja 2008). 2012. a kanti Piret Raua nimi IBBY (Rahvusvaheline Noorsookirjanduse Nõukogu) aunimekirja. Tema kirjutatud ja illustreeritud raamatud leiavad üha sagedamini avaldamist ka väljaspool Eestit (Saksamaal, Jaapanis jm).

<http://epl.delfi.ee/news/kultuur/kust-tulevad-lastekirjanikud?id=51001032> Tema esimene trükiproov – sügiseluuletus – ilmus ajakirjas Täheke 1979. aastal. Tähekeses ilmusid ka esimesed “päris” jutud 1990-ndate alguses (“Ma tõesti ei mäleta, millest need olid,” ütleb Piret nüüd). Umbes samal ajal ilmus ka lasteajakiri Põmmu, kuhu samuti sai kaastööd tehtud.

Meie loodushoidlik Piret Raud. Hea Laps, 2006, nr 7/8, lk 40-41.

Mida Sulle väikesest peast joonistada meeldis? Mis oli Su klemmikvärv lapsena ja mis on praegu?

Lapsena armastasin ma joonistada lilli, loomi ja printsesse ning mu lemmikvärv oli kollane. Praegu, suure inimesena meeldivad mulle natuke vähem ilusad asjad rohkem. Näiteks konnad ja kroikodillid, paksud vanad naised ja kiilakad mehed. Need tunduvad huvitavamad. Värvidest meeldivad mulle sellised toonid, mille kohta ei saagi täpselt öelda, mis värvi nad omn. Näiteks hallikas-sinakas-lilla või kollakas-beežikas-hall.

Kelleks väikesest peast saada tahtsid?

Minuga on juhtunud see, et ma olengi see, kelleks lapsena saada soovisin. Minu lasteaia lõpupeol küsiti kõikide laste käest, kelleks nad saada tahavad. Mina vastasin, et kas lasteraamatute illustraatoriks või kirjanikuks. Kusjuures seda kirjaniku-vastust ei kuulnud keegi, sest kõik isad ja emad hakkasid mu kunstnikuks saamise soovi peale naerma. Nüüd ma tean, et nad ei naernud üldse pahatahtlikult, vaid lihtsalt heast meelest, aga siis ma küll mõtlesin, et mille pagana pärast nad niimoodi naeravad, selles pole ju midagi naljakat.

[...]

Paula-raamatule pilte tehes tuli mulle küll oma algkooliaeg meelda. Mul on endal ka keskmisest suurem nospel ja ma mäletan, et klassiõed isegi pilkasid mind sellepärast. Paulale ma tegingi seetõttu suure nina, et näidata, et mitte see pole tähtis, milline on su nina, vaid see, et sa oleksid mõnus ja heatahtlik kaaslane. Nõmedad on hoopis need, kes sind nina suuruse pärast narrivad.

<http://www.kodutohter.ee/piret-raud-kirjutab-maailma-hubaseks/>

Tiiu Talvist. **Piret Raud kirjutab maailma hubaseks.** Kodutohter, 2012, november

Piret on pärit kuulsast kirjanikeperest. Tema ema ja isa on vaata et tuntuimad eesti lastekirjanikud Aino Pervik ja Eno Raud, ka vanematel vendadel Reinul ja Mihklil on omakirjutatud raamatud ette näidata. Võib arvata, et kui su isa ja ema on viimastel aastakümnetel oma raamatute kaudu kasvatanud piltlikult öeldes iga eesti last, pole kuigi lihtne ise kirjutamisega algust teha.

“Tundsin kirjutamise ees suurt aukartust ja nii illustreerisin pikka aega teiste raamatuid,” meenutab Piret. Ometi oli just tema ema see, kes nägi tütres ka kirjutaja-annet ning soovitas tal vähemalt proovida. “Lõpuks hakkasin mõtlema, et küll võiks olla tore illustreerida omakirjutatud tekste. Et saaksin joonistada neid tegelasi, kelle olen ise välja mõelnud, ja kirjutada nendest, kelle käsi juba paberile jäädvustanud.”

Mari Peegel. **Piret Raud: hea on olla iseenda peremees.** Eesti Päevaleht, 2009, 27. veebruar.

On kirjanikke, kes ütlevad, et kirjutavad pigem endale, ja lugeja neile suuremat korda ei lähe. Kas ka lastekirjanik saab sellist asja endale lubada?

No ikka. Ma kirjutan sellist raamatut, mida ma ise oleksin tahtnud lapsena lugeda. Nii enesekeskne olen ma küll. Raamatu kirjutamisega on üldse niimoodi, et lugu haarab mind kirjutamise käigus kaasa: kirjutades ei mõtle ma üldse, et kellele seda kirjutan või kuidas. Esialgne kava võib küll olla välja mõeldud, ent kui lugu kaasa haarab, tekivad sinna täiesti äkilised pöörded ja uued tegelased.

<http://epl.delfi.ee/news/kultuur/piret-raud-kirjutab-lapsed-oma-sobraks?id=51038952>

Kuidas te oma pilte teete?

Mustvalgeid raamatupilte tuši ja sulega. “Sanna” pildid tegin pliiatsi ja akvarelliga. Selleks on tuhat võimalust, kuidas joonistada. Lasteraamatupilte tehakse nüüd hästi palju arvutiga. Mulle endale meeldib käsitsi joonistada. Selles oleks nagu mingi soojus. Arvutis läheb see soojus kaduma. Nagu mulle meeldib arvutimuusika vähem kui naturaalsel kitaril mängitud lugu. Samas pole ma mingi põhimõtteline arvutivastane, ka arvutiga võib asju huvitavalt teha.

PIRET RAUA KIRJUTATUD LASTERAAMATUD

Kataleena isemoodi juuksed. Illustreerinud Piret Raud. Sinisukk, 1995. 16 lk.

Lugu Katariinast, kelle juuksed on iga päev isemoodi – esmaspäeval kasvavad neis maasikad ja õitsevad lilled, teisipäeval on Katariina tuulepea ja ta juustes vuhiseb tuuleveski, kolmapäeval on juuksed elektrit täis, pragisevad ja pilluvad sädemeid, sest neis elab tuldpurskav lohe ja nõnda edasi.

Ernesto küülikud. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2004. 160 lk.

Heasüdamlik mustkunstnik päästab kõleda küülikufarmi vangistusest seitse jänkulast ning asub neile otsima uut kodu. Rännates ühise perena mööda metsi ja külasid ning ekseldes ringi suures linnas satuvad nad alatasa olukordadesse, millest väljatulemiseks läheb vaja nutikust, julgust ja üksmeelt.

2004 lastejutuvõistluse „Minu esimene raamat” 1. koht

<http://www.kodutohter.ee/piret-raud-kirjutab-maailma-hubaseks/>

Tiiu Talvist. **Piret Raud kirjutab maailma hubaseks.** Kodutohter, 2012, november

Ühel hetkel 2004. aastal kuulutasid kirjastus Tänapäev, Eesti Lastekirjanduse Keskus ja ajakiri Täheke välja lastejuttude konkursi “Minu esimene raamat”. Võistlustööd tuli sinna esitada anonüümselt. See meeldis Piretile eriti, sest oma vanemate lapsena ei oleks teda üheski kirjastuses võetud kui üht tavalist algajat lastekirjanikku. “Mõtlesin, et kui ma pole piisavalt hea, siis oleks ikka väga piinlik...”

Seega tundus anonüümne võistlus olevat suurepärane võimalus end proovile panna ja saada oma tööle kuulsast perekonnanimest mõjutamata õiglane hinnang.

Piret Raud: Kõik uudised ja kogu maailma elu jõuab lasteni samamoodi kui täiskasvanuteni. Siis ongi hea, kui kuskil raamatus toetatakse head ja õiglast poolt. Näiteks sel ajal, kui ma „Ernesto küülikuid” kirjutasin, oli kinnisvarabuum ja kindlasti kodudes vanemad arutasid, kas võtta laenu või mitte.

<http://www.sirp.ee/s1-artiklid/c7-kirjandus/k-likud-jooksus-ja-jumal-surnud/>

Jürgen Rooste: Piret Rauda „Ernesto küülikud“ kuulutab inimlikke väärtusi ja kirjeldab võimalust hakkama saada sõpruse, armastuse ja headuse najal, ka ilma pangalaenu, ilma varastamata, ilma inimesi solvamata, isegi, kui nad esimesel pilgul heatahtlikud ei tundu. See on natuke nagu Lindgreni vaimus, aga loo (osalt ökoloog!) kulg on kuidagi vaoshoitum, väga tasa, väga lihtsalt ja ilusasti räägitud, peadib armastusse, abiellu ja tsirkusemustkunstniku taltumisse vaiksesse kodusesse ellu ülihumaanses küülikuvillafarmis. Vahele jääb hulgi seiklusi, mis mõjuvad oma lihtsuses ja põnevuses kuidagi hannumäkelälikult. Tasane, aga väga põnev raamat.

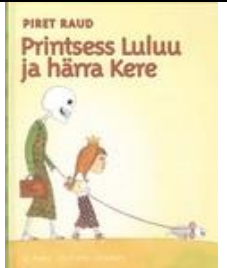

Sanna ja salakütid. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2006. 208 lk.

Elevanitudruk Sanna põeb kooliväsimust ja vanemad saavad ta vanaema juurde kosuma. Teel satub Sanna seiklustesse ja aitab koos uute sõpradega kinni püüda salakütid, kes röövivad elevantidelt võhkasiid ja teevad krokodillide nahast kohvreid.

Piret Raud: „Mulle elevantid meeldivad. Juba väljanägemine on neil tore - oma londi ja suurte kõrvadega on nad igale kunstnikule tänuväärseks modelliks. Kuid välimusest enamgi veel imetlen ma nende loomust. Lapsena kuuldud lood ühtehoidvatest emaelevantidest, kes ka oma õdede lapsi hoiavad ja kantseldavad või surnud kaaslaste kõrval päevade kaupa leinavad, on viinud mind arusaamisele, et elevant on üks ütlemata inimlik olend. Sanna-raamatu elevantid ongi väga inimeste moodi.“

2005 Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastapreemia

Printsess Lulu ja härra Kere. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2008. 208 lk.

Emma süüdistab printsess Luluud igaõhtuses hambapastatuubi tühjaksöömises. Lulu süüd omaks ei võta ning asub ise pahalast varitsema. Selgub, et pastamaias on härra Kere, kes end igal õhtul tuubitäiega kokku harjab. Ta on nimelt luukere, kes elab salaalu kuninga kapis, kus ta seltsiks on ainult sõber lips (kes ei oska rääkida, aga abiks ikka, eks ole). Härra Kere peab valvama kuninga suurt saladust, kuid maskeerituna printsessiga kohvikusse minek käivitab pöörased sündmused, mille käigus saladus kaotsi läheb. Otsinguil kohtuvad Kere ja Lulu muuhulgas kodutu Väino, endise professori Sokratese ja äksi täis kalaluu Kerberosega. Eks lõpuks selgu ka kuninga saladus, mida ta nii kiival varjamisväärseks pidas.

2008 Kultuurkapitali kirjanduse sihtkapitali aastapreemia

2009 Hea Raamatu märk

2012 IBBY aunimekiri

Härra Linnu lugu. Illustreerinud Piret Raud. Tammerraamat, 2009. 35 lk.

Pildiraamat härra Linnust, kellele tundub linnuelu igav. Ta tahaks olla midagi muud – näiteks lumememm, porgand või rebane. Lõpuks saab temast hoopis lindude laulukoori dirigent.

2009 Aasta Rosina auhind

Urmas Nemvalts: „Esmapilgul lakoonilised pildid pakuvad vaatajale üllatavaid leide. Meie, kole mehe jaoks, kes me seda raamatut vahtisime, oli üheks lemmikuks linnulapse kujutamise jalgadega munana, kellel ilmselt puberteedieas hakkab ühest munaotsast ka natuke nokaga pead paistma.“

Tobias ja teine B. Illustreerinud Hillar Mets. Mustvalge Kirjastus, 2010. 109 lk.

Tobias käib teises klassis ja tal on palju toredaid sõpru. Näiteks Uku, kellel on siga nimega Nossu ja pikkade juustega muistsed esivanemad. Või Linda, kes oskab balletti ja teab, mis tähendab «autogramm». Või hoopis Gregor, kes on küll kohutavalt riikas, ent sellest hoolimata lahe kaaslane. Üheskoos võtavad lapsed nii mõndagi naljakat ette ja kuigi kõik ei pruugi just alati niimoodi laabuda, nagu algselt plaaniti, lõpeb kõik ikkagi hästi.

2010 Hea Raamatu märk

Emma roosad asjad. Illustreerinud Piret Raud. Tammerraamat, 2010. 56 lk

iniraamat jänkutudrukust Emmast, kellele meeldib roosa värv. Talle meeldiks, kui kõik oleks roosa (aga päriselt muidugi ei ole). Ta ootab ka sünnipäevaks roosat kingitust, aga konn Ferdinand toob hoopis rohelist kapsa...

Kolm soovi: Eesti muinasjutu ainetel. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2012

Tuntud lugu mehest ja naisest, kes saavad paluda kolme soovi täitmist.

<http://www.kodutohter.ee/piret-raud-kirjutab-maailma-hubaseks/>

Tiiu Talvist. **Piret Raud kirjutab maailma hubaseks.** Kodutohter, 2012, november

Piret Raud: „See raamat ilmus algselt hoopis Jaapanis. Nimelt sattus minu raamatut “Härra Linnu lugu” nägema üks Jaapani kirjastaja, kellel tekkis seepeale soov teha koostööd. Mul paluti välja pakkuda mõned eesti muinasjutud, mida tahaksin illustreerida. Nendest valiti välja tuntud lugu riikast abielupaarist ja vorstist, mis kargab võluvael naise nina külge kinni, ning lasti mul see omal moel ümber jutustada.” Pireti sõnul tähendas koostöö Jaapani kirjastusega talle huvitavat ja senisest täiesti erinevat kogemust. “Kui siinsed kirjastajad ei suuna ega piira autorit, siis väljaspool Eestit käib koostöö teisiti. Seal jälgib kirjastus iga su sammu algusest peale, eri etappides tuleb esitada mustandeid ja eskiise, misjärel arutatakse kõik detailselt läbi ning antakse suund, kuhu edasi liikuda.”

Natuke napakad lood. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2012. 92 lk

Lood selles raamatus on natuke napakad. Ka lugude tegelased on tiba tobedavõitu, kuid see-eest väga armsad ja head. Siit leiab näiteks muna, kellele meeldib seista pea peal, ja õunapuu, kes kasvatab oma okste küljes ordeneid, ning porgandi, kes ei tea isegi õieti, kes ta selline on. Veel räägitakse siin onu Vello nõobikogumiskirest ja kampsuni kallistamiskirest ja kalade kirest juua maitsvat teed.

2012 Hea Raamatu märk

<http://www.kodutohter.ee/piret-raud-kirjutab-maailma-hubaseks/>

Tiiu Talvist. **Piret Raud kirjutab maailma hubaseks.** Kodutohter, 2012, november

See raamat on täis lustakaid lugusid, mille Piret Raud pani kirja kohe pärast Jaapani-projekti lõppemist.

“Kirjutasin need lood täielikku loomingulist vabadust nautides: kõik, mis pähe tuli, selle ka kirja panin,” naerab autor.

Teistmoodi printsessilood. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2013

Selle raamatu printsessid on igaüks täitsa isemoodi ning sealjuures üsnagi kentsakad. Näiteks leiab siit tagurpidi-printsessi, kes teeb kõike valepidi ja haukuva printsessi, keda hammustab kirp, samuti printsess Õhupalli, kes korraldab pallidele balli ja printsess Muumia, kes kardab hiiri. Raamatust ei puudu ka paar kurja lohet ning mõned kenad printsid, rääkimata roketest ilusatest kleitidest, kübaratest ja roosipõõsastest.

2014 Tallinna Keskraamatukogu auhind „Järje hoidja”

Roosi tahab lennata. Illustreerinud Piret Raud. Mustvalge Kirjastus, 2013. 32 lk

Pildiraamat räägib väikesest hobusest, kelle nimi on Roosi. Roosi saab teada, et ühel tema esivanematest, luulehobul nimega Pegasus, olid tiivad! Roosi tahab Pegasus moodi lendama õppida. Aga lendamine äpardub ja Roosi hakkab hoopis luuletama.

Mina, emme ja meie igasugused sõbrad. Illustreerinud Piret Raud. Tänapäev, 2014

Taavi elab kahekesi koos oma emaga ühes suures majas neljandal korrusel. Lisaks emale on Taavil elav kujutlusvõime, tugev vanaema ning aukartustäratav hulk sõpru.

Näiteks Uku, kes tahab suureks saades hakata koeraks, ja Mia, kellele lendab kärbes pea sisse, ja tädi Maša, kes püüab liblikavõrguga prügi, ja onu Jaanus, kes on uppumas iseenda sügavatesse mõtetesse. Kõigist Taavi sõpradest, sugulastest ja muidu tuttavatest see raamat räägibki.

Tartu linna Lapsepõlve auhinna nominent.

Piret Rauda lühikestest jutukestest koosneva “Mina, emme ja meie igasugused sõbrad” valis žürii nominendiks, sest leidis et tegu on lõbusa, mõtlemapaneva ja mängulise raamatuga meid ümbritsevatest inimestest, mille üldmuljet võimendavad autori enda illustratsioonid.

PIRET RAUA ILLUSTRATSIOONIDEGA RAAMATUD

Aino Pervik "Keeruline lugu", Tiritamm, 1994

Eno Raud "Kala kõnnib jala", Varrak, 1997

"Jürikuu", Tiritamm, 1998

Ellen Niit "Ühel viivul vikervalgel", Tiritamm, 1999

Aino Pervik "Maailm Sulelise ja Karvasega", Varrak, 2000

Astrid Reinla "Pätu", Avita 2001

Aino Pervik sari "Paula elu", Tiritamm, 2001-2008

Aino Pervik "Draakonid võõrsil", Tiritamm, 2002

Aino Pervik "Sookoll ja sisalik", Tiritamm, 2003

Peeter Volkonski "Onu Volgi värsiaabits", Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2004

Aino Pervik "Kallis härra Q", Avita, 2004

Aino Pervik "Dixi ja Xixi", Ilo, 2005

Kauksi Ülle, Piret Raud, Kerttu Soans "Hääd ööd! : emade õhtujutte : 23 juttu" 2006

Aino Pervik "Suleline, Puhuja ja must munk", Tänapäev, 2007

Aino Pervik "Presidendilood", Tänapäev, 2008